

Saksframlegg

Kommunal forskrift om jakt, Fyresdal kommune - 2.dre gongs handsaming

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutvalet for plan og miljø		29.09.2026
Kommunestyret		29.10.2026

Endeleg vedtaksrett i saka har:

Dokument i saka:

LOV-2026-06-19-61 Lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)

FOR-2016-01-08-12 Forskrift om forvaltning av hjortevilt

FOR-2001-05-02-526 Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Fyresdal kommune, Telemark.

Vedlegg

- 1 Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Fyresdal kommune, Telemark - Lovdata
- 2 Forslag til forskrift om jakt, minsteareal og fellingsavgift

Bakgrunn for saka:

Fyresdal kommune har i dag ei lokal forskrift frå 2001 som opnar for jakt på elg, hjort og rådyr og fastset minsteareal for tildeling av fellingsløyve. Forskrifta byggjer på tidlegare viltlov (som no er erstatta med ny viltressurslov), og er ikkje lenger tilpassa dagens organisering og forvaltningspraksis i kommunen.

I første gongs handsaming vart det derfor lagt fram forslag til ei ny samla lokal forskrift. Forslaget hadde tre hovudelement: vidareføring av opninga for jakt på elg, hjort og rådyr, ny og meir differensiert fastsetting av minsteareal, og innføring av lokal forskriftsheimel for fellingsavgift på elg og hjort.

Bakgrunnen for den nye føresegna om fellingsavgift er viltressurslova, som frå 1. juli 2026 krev at kommunen må fastsetje fellingsavgift i forskrift dersom kommunen skal krevje slik avgift. Fyresdal kommune har dei seinare åra nytta den til kvar tid gjeldande maksimalsatsen. Intensjonen i saka er med andre ord å vidareføre denne praksisen, samtidig som avgifta får korrekt lokal forskriftsheimel.

Forslaget til forskrift vart etter første gongs politiske handsaming sendt på høyring til aktuelle kommunar, relevante lag og organisasjonar, jaktlag, storvald og bestandsplanområde. Høyringsfristen var 30. april 2026.

Det kom inn eitt innspel som er relevant for denne forskrifta. Fjellgardane Storvald ber under «sak 1» om at Roan Storvald sitt areal på vestsida av hovudvegen får same minsteareal som Fjellgardane, og at det same skal gjelde for Snarteland/Åsland. Dei viser til eit minsteareal på 5 000 daa og grunngjev dette med likebehandling og heilskapleg forvaltning. Dei øvrige punkta i innspelet gjeld andre forhold og blir ikkje behandla i denne saka.

Etter høyringa har fleire av storvalda arbeidd vidare med nye bestandsplanar for 2026–2030. I dette arbeidet er arealgrunnlag, bestandsutvikling, historisk uttak og framtidig avskyting vurdert nærare. Dette har gitt grunnlag for mindre justeringar i minstearealet for enkelte område før forskrifta blir lagt fram til andre gongs handsaming og vidare til kommunestyret.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå strategi i Kommuneplanen sin samfunnsdel Fyresdal kommune 2023-2035; Fyresdal kommune skal forvalte og nytte areal og utmarksressursane på ein berekraftig måte.

Opning for jakt

I forslag til forskrift § 1 opnast det for jakt på elg, hjort og rådyr i Fyresdal kommune. Dette er ei vidareføring av forskrift kommunen har hatt over lang tid, og inneber ikkje ei ny opning for jakt eller ei utviding av kva artar det skal jaktast på. Ved innføring av ny forskrift blir denne opninga vidareført med oppdatert heimelsgrunnlag. Direktoratet anbefaler at alle moment vedkomande jakt på hjortevilt samlast i ei forskrift, der opning for jakt er grunnlaget for forskrifta. Det kom ikkje inn merknader til denne delen av forskriftsforslaget.

Fastsetting av minsteareal

I hjorteviltforskrifta er minsteareal definert som: «*størrelsen på det tellende arealet som skal legges til grunn for hvert dyr det gis fellingstillatelse på*». Fastsetting av minsteareal er dermed kommunen sitt viktigaste arealbaserte verkemiddel for å regulere uttaket av hjortevilt. Minstearealet skal vere reelt og representativt for den forvaltninga kommunen ønskjer. Ein bør ikkje fastsetje eit høgt minsteareal i forskrift og så systematisk godkjenne bestandsplanar med ei avskyting som svarar til eit vesentleg lågare areal per dyr, eller motsett. Då kan forskriftsfastsettinga av minsteareal i realiteten miste sin funksjonen, og med bakgrunn i det ynskjer ein no å endre/tilpasse forskrifta til reelt forvaltning.

Den gjeldande forskrifta har ei grovare geografisk inndeling enn forslag til ny forskrift. Etter gjeldande forskrift er minstearealet for elg 2 500 daa i Fjellgardane og Roan, og 4 000 daa i resten av kommunen. For hjort er minstearealet 25 000 daa, medan rådyr har 1 000 daa.

I første gongs handsaming, og i høyringsforslaget, vart minsteareala oppdaterte for å samsvare betre med den forvaltninga kommunen faktisk legg til grunn ved tildeling av fellingsløyve. Høyringsforslaget sette minstearealet for elg til 3 000 daa for Roan og Snarteland/Åsland, 5 000 daa for Momrak/Nape, Vestkanten og Fjellgardane og 7 000 daa for Kilegrend og Kleivgrend.

I revidert forslag til ny forskrift er teljande areal meir differensiert mellom ulike delar av kommunen, dette for å tilpassast aktuell forvaltning, minstearealet for hjort er redusert frå 25 000 til 10 000 daa, og minsteareal for rådyr er vidareført på 1 000 daa.

Høyringsinnspelet frå Fjellgardane om 5 000 daa for delar av Roan og Snarteland/Åsland er vurdert. Omsynet til heilskapleg forvaltning på tvers av valdgrenser er relevant, men likebehandling inneber ikkje at område med ulik bestandstettleik, produksjon og planlagt uttak nødvendigvis skal ha identisk minsteareal. Minstearealet er eit verkemiddel som må kunne tilpassast dei faktiske bestandstilhøva.

Gjennom arbeidet med nye bestandsplanar har Roan og Snarteland/Åsland sjølve vurdert grunnlaget nærare. På bakgrunn av desse vurderingane blir 3 500 daa vurdert som eit meir riktig nivå enn dei 3 000 daa som låg i høyringsutkastet. Innspelet om 5 000 daa blir derfor ikkje teke fullt ut til følgje, men det blir gjort ei mindre justering frå høyringsforslaget.

For Kleivgrend vart det i høyringsforslaget lagt til grunn 7 000 daa. Gjennom arbeidet med ny bestandsplan er det vurdert at 5 000 daa gir eit betre samsvar mellom arealgrunnlag, bestand og planlagt uttak. Minstearealet for Kleivgrend blir derfor foreslått redusert til 5 000 daa. Kilegrend blir ståande med 7 000 daa, i trå med deira eige bestandsplan.

Minstearealet for hjort på 10 000 daa og rådyr på 1 000 daa blir vidareført uendra frå høyringsforslaget.

Kommunedirektøren vurderer dette som i samsvar med føremålet i den opphavlege saka om å få ei forskrift som betre samsvarar med dagens lokale forvaltning.

Fellingsavgift for elg og hjort

Den tredje delen av forskrifta gjeld fellingsavgift. Dette er den vesentlege nye reguleringa samanlikna med den gjeldande lokale jaktforskrifta. Viltressurslova § 9 fjerde ledd krev at kommunen fastset fellingsavgift i forskrift dersom kommunen ønskjer å krevje avgift for felt elg og hjort. Den opphavlege saka bygde derfor på at kommunen måtte få på plass ei lokal forskriftsføresegn for å kunne vidareføre innkrevjinga etter at den nye lova tok til å gjelde.

Fyresdal kommune har i seinare tid nytta den til kvar tid gjeldande maksimalsatsen fastsett gjennom Stortinget sitt budsjettvedtak. Inntektene går til det kommunale viltfondet og er viktige for å finansiere mellom anna fallviltarbeid og aktuelle tiltak og prosjekt i viltforvaltninga.

Høyringsforslagets § 3 legg opp til å vidareføre denne praksisen ved at satsen blir sett lik maksimal sats for fellingsavgift gitt i Stortinget sitt budsjettvedtak. Det kom ikkje inn merknader til denne delen av forskrifta.

Kommunedirektøren vurderer at løysinga gir ei enkel og føreseieleg ordning, samtidig som kommunen slepp å endre lokal forskrift kvar gong den nasjonale maksimalsatsen blir justert. § 3 blir derfor tilrådd vidareført slik han låg i høyringsforslaget.

Endringar etter høyringa og behovet for ny høyring

Forskrifta som blir lagt fram til andre gongs handsaming er ikkje heilt identisk med høyringsutkastet. Endringane gjeld minstearealet for elg i Roan og Snarteland/Åsland, som blir endra frå 3 000 til 3 500 daa, og Kleivgrend, som blir endra frå 7 000 til 5 000 daa.

Kommunedirektøren har vurdert om endringane tilseier at forskrifta må sendast på ny høyring. Det blir lagt vekt på at minsteareal allereie var eit sentralt tema i høyringa, at endringane gjeld avgrensa område og held seg innanfor det same reguleringssystemet som vart høyrte, og at justeringane har kome fram gjennom dei berørte storvalda sitt eige arbeid med nye bestandsplanar.

Endringane påverkar ikkje opninga for jakt, minstearealet for hjort og rådyr eller prinsippet for fellingsavgift. Dei endrar heller ikkje forskrifta sitt hovudføremål eller karakter. Kommunedirektøren vurderer derfor at dette er avgrensa justeringar som kan innarbeidast før endeleg vedtak utan ny full høyringsrunde.

Forslag til forskrift er som følger;

Forskrift om opning av jakt, fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr, og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Fyresdal kommune, Telemark.

Heimel: Fastsett av Fyresdal kommunestyre [dato] med heimel i lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) § 9 fjerde ledd og § 42 første ledd og forskrift 8. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6.

§ 1. Adgang til jakt

Det opnast for jakt på elg, hjort og rådyr i Fyresdal kommune.

§ 2. Minsteareal for elg, hjort og rådyr

Område	Minsteareal Elg	Minsteareal Hjort	Minsteareal Rådyr
Roan og Snarteland/Åsland	3 500	10 000	1 000
Momrak/Nape, Vestkanten, Fjellgardane og Kleivgrend	5 000	10 000	1 000
Kilegrend	7 000	10 000	1 000

§ 3. Fellingsavgift for elg og hjort

Fellingsavgift krevjast inn etter forskrift 15. mai 2011 nr. 537 om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort § 6, jf. viltressursloven § 9 fjerde ledd. Satsar for fellingsavgift setjast til maksimal sats for fellingsavgift gitt i Stortingets budsjettvedtak.

§ 4. Ikrafttredelse og opphevelse

Forskrifta trer i kraft straks. Frå same tid opphevast forskrift 02.05.2001, nr. 526, om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Fyresdal kommune, Telemark.

Konklusjon:

Den nye forskrifta samlar tre sentrale delar av den lokale hjorteviltforvaltninga i eitt regelverk.

I fyrste punktet blir opninga for jakt på elg, hjort og rådyr vidareført. Dette er ei vidareføring av gjeldande ordning og inneber ikkje ei endring i kva artar det er opna jakt på.

I andre punktet blir minsteareala oppdaterte og differensierte slik at dei i større grad samsvarar med dagens lokale bestandstilhøve og forvaltningspraksis. Etter høyringa blir minstearealet for Roan og Snarteland/Åsland justert til 3 500 daa og for Kleivgrend til 5 000 daa. Minstearealet for hjort blir 10 000 daa og for rådyr 1 000 daa.

I det tredje punktet blir det fastsett lokal forskriftsheimel for fellingsavgift på elg og hjort. Dette er nødvendig for å vidareføre kommunen si innkrevjing etter viltressurslova. Satsen blir knytt til den til kvar tid gjeldande maksimalsatsen fastsett i Stortinget sitt budsjettvedtak.

Kommunedirektøren tilrår at revidert forskrift blir sendt til kommunestyret for endeleg vedtak.

Innstilling frå kommunedirektøren:

Med heimel i Lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) og Forskrift om forvaltning av hjortevilt, vert forslag til «Forskrift om opning av jakt, fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Fyresdal kommune, Telemark» vedteke slik den ligg føre.

Saka sendast til Kommunestyret for endeleg godkjenning, og dernest til Lovdata for kunngjering.

Ulf Pedersen	
Kommunedirektør	Aslak Momrak-Haugan
	skogbrukssjef